

ชื่อโครงการ

คนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุที่ดี)

หน่วยงาน

กองทันตสาธารณสุข สำนักอนามัย

ปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. หลักการและเหตุผล

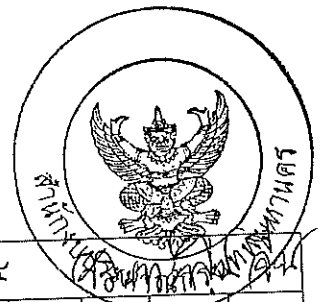
ปัญหาสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุไทยที่สำคัญ ได้แก่ การสูญเสียฟัน ปัญหาเกี่ยวกับการใส่ฟัน ฟันผุ/รากฟันผุ โรคปริทันต์ แผล/มะเร็งช่องปาก สภาวะน้ำลายแห้งและฟันสึก ผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากกรุงเทพมหานครปี ๒๕๖๐ ในกลุ่มผู้สูงอายุพบว่าร้อยละ ๙๘.๗ มีการสูญเสียฟัน ค่าเฉลี่ยจำนวนฟันที่ถูกถอนไปคนละ ๑๓.๘ ซี่ มีเพียงร้อยละ ๕๒.๙ ที่มีฟันใช้งานได้ ๒๐ ซี่ขึ้นไป มีผู้สูญเสียฟันทั้งปาก ร้อยละ ๕.๖ ร้อยละ ๗๔.๓ ประสบปัญหาโรคเหงือกอักเสบและปริทันต์อักเสบ ฟันผุกว่าครึ่งยังไม่ได้รับบริการรักษา พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากพบว่ามีผู้สูงอายุที่ใช้อุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปากเพียงร้อยละ ๒๑.๘ กองทันตสาธารณสุขได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องนี้ ได้ดำเนินการพัฒนาทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากให้แก่กลุ่มผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ โดยมีผู้สูงอายุได้รับการฝึกทักษะการดูแลสุขภาพช่องปากและการใช้อุปกรณ์ทำความสะอาดบริเวณช่องปากมากกว่าปีละ ๓๐,๐๐๐ คน อีกทั้งได้มีการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุซึ่งเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มติดสังคมที่เป็นแกนนำและเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากให้แก่สมาชิกท่านอื่นๆ ในชมรม ผลงานที่ผ่านมา (ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓) มีแกนนำชมรมจำนวน ๓๗๘ คน จากชมรมผู้สูงอายุ ๑๔๒ ชมรม ผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพ จากจำนวนชมรมผู้สูงอายุทั้งสิ้น ๒๙๕ ชมรม กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากที่ดำเนินการในชมรม ส่วนใหญ่ (๑๑๐ แห่งจาก ๑๔๒ แห่ง) เป็นกิจกรรมให้ความรู้แก่สมาชิก แต่มีการตรวจสุขภาพช่องปากและการจัดมุมความรู้โดยสมาชิกชมรม เพียง ๕๖ แห่ง จึงมีความจำเป็นในการสร้างและขยายเครือข่ายชมรมผู้สูงอายุที่มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากเพิ่มขึ้น รวมทั้งการกระตุ้น สนับสนุน สร้างแรงจูงใจในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในชมรมอย่างต่อเนื่อง พร้อมไปกับการสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีทักษะในการดูแลสุขภาพช่องปากตนเองได้อย่างเหมาะสม เพื่อป้องกันปัญหาสุขภาพช่องปากและลดการสูญเสียฟันในกลุ่มผู้สูงอายุ

อนึ่งการจะลดการสูญเสียฟัน ต้องดำเนินการตั้งแต่ก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ กองทันตสาธารณสุขได้เริ่มดำเนินการในกลุ่ม pre-aging ในปี ๒๕๖๑ (เริ่มตั้งแต่อายุ ๔๕ ปี และลดลงมาเป็น ๔๐ ปีตามลำดับ) และในปีงบประมาณนี้ ได้ปรับให้ครอบคลุมประชากรอายุ ๓๐ - ๕๙ ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุกรุงเทพมหานครระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ในการเตรียมการให้เป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้สูงอายุและวัยทำงานอายุ ๓๐-๕๙ ปี ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลสุขภาพฟันไปช่องปาก และสามารถดูแลสุขภาพช่องปากของตนเองได้อย่างเหมาะสม
๒. เพื่อขยายเครือข่ายและสร้างความเข้มแข็งให้ชมรมผู้สูงอายุเพื่อเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากในชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน

(นางราศรี สุนพานิช)
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน
กองทันตสาธารณสุข สำนักอนามัย

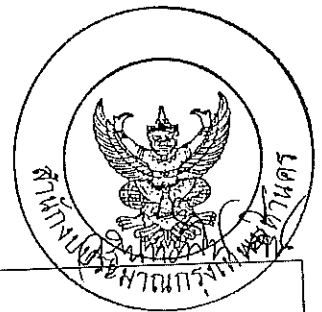
๖. แผนปฏิบัติการ

	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. จัดทำโครงการ ขออนุมัติโครงการ	↔											
๒. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานและดำเนินการ	↔											
๓. ขออนุมัติเงินงวด	↔	↔										
๔. ประชุมคณะกรรมการ เตรียมการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการ	↔	↔	↔									
๕. จัดเตรียมหาสื่อ อุปกรณ์ แบบบันทึก และสิ่งสนับสนุน		↔	↔	↔								
๖. สนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ แบบบันทึกและสิ่งสนับสนุน				↔	↔							
๗. ดำเนินกิจกรรมที่ ๑ ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มผู้สูงอายุและวัยทำงานที่ศบส. คลินิกบริการทันตกรรมกทม.๑ กทม.๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ ชมรมผู้สูงอายุ สถานประกอบการและในชุมชน - ให้ทันตสุขศึกษาและฝึกทักษะการใช้อุปกรณ์ทำความสะอาดช่องปาก - ตรวจสอบสุขภาพช่องปากและให้คำแนะนำ - ทาฟลูออไรด์วานิชในรายที่เสี่ยงต่อการเกิดรากฟันผุ	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
๘. ดำเนินกิจกรรมที่ ๒ การอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก จำนวน ๓ รุ่น				↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
๙. ติดตามสนับสนุนชมรมผู้สูงอายุในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากอย่างต่อเนื่อง	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔	↔
๑๐. ประเมินผลและสรุปโครงการ										↔	↔	↔

สำเนาถูกต้อง

[Signature]

(นางราตรี สุนพาณิช)
เจ้าพนักงานการวินและบัญชีด้านกฎหมาย
ฝ่ายบริหารทั่วไป
กองทันตสาธารณสุข กรมทันตสาธารณสุข

๘. ความเสี่ยงของโครงการและแนวทางการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง			แนวทาง การบริหารความเสี่ยง
	โอกาสที่จะเกิด	ผลกระทบ	ระดับของความเสี่ยง	
ชมรมผู้สูงอายุไม่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากอย่างต่อเนื่อง	๑	๒	น้อย	จัดระบบการติดตามการดำเนินงานและการรายงานผล

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้สูงอายุและวัยทำงานอายุ ๓๐-๕๙ ปี เห็นความสำคัญของการมีสุขภาพช่องปากที่ดี มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพช่องปาก สามารถดูแลสุขภาพช่องปากตนเองได้อย่างเหมาะสม
๒. แกนนำชมรมผู้สูงอายุ อาสาสมัครสาธารณสุข นำความรู้ที่ได้มาจัดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในชมรมผู้สูงอายุและในชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๓. ชมรมผู้สูงอายุมีการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากอย่างต่อเนื่อง

๑๐. การติดตามประเมินผล

๑๐.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ประเภทตัวชี้วัด	วิธีการคำนวณ/เครื่องมือในการใช้วัด	ระยะเวลา
ผู้สูงอายุและวัยทำงานอายุ ๓๐-๕๙ ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก	ผู้สูงอายุ ๒๐,๐๐๐ คน วัยทำงานอายุ ๓๐-๕๙ ปี ๒๐,๐๐๐ คน	ผลผลิต	จำนวนผู้สูงอายุและวัยทำงานอายุ ๓๐-๕๙ ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก	ต.ค. ๖๓ - ก.ย. ๖๔
แกนนำชมรมผู้สูงอายุ อาสาสมัครสาธารณสุข ที่ผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพ เครือข่ายชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	๑๘๐ คน สื่อนาถุกถ้อง (นางราศรี สุนพานิช) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอาวุโสชำนาญการ กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	ผลผลิต	จำนวนแกนนำชมรมผู้สูงอายุ อาสาสมัครสาธารณสุข ที่ผ่านการอบรมพัฒนาศักยภาพ เครือข่ายชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	ม.ค.-เม.ย. ๖๔

หน่วยงาน : สำนักอนามัย (กองทันตสาธารณสุข)
แผนงาน : อนามัย

งาน/หมวด/รายการ	แผน/ผล	รวมทั้ง	งวดที่ 1				งวดที่ 2				งวดที่ 3			
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
หมวดรายจ่ายอื่น	แผน	สิ้น												รวม
	ผล													
กิจกรรม คนกรุงเทพฯ รักกัน (เพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ)	แผน					831,000.-								
	ผล													
กิจกรรมที่ 1 ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุและวัยทำงาน ที่ตบส วัดลิขิตบริการทันตกรรม กทม. 1 และ 2 โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ ชมรมผู้สูงอายุ	แผน					34,000.-				135,000.-				
	ผล													
สถานประกอบการและชุมชน	แผน													
	ผล													
กิจกรรมที่ 2 การอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก สุขภาพช่องปาก จำนวน 3 รุ่น รุ่นละ 1 วัน	แผน	1,000,000.-												
	ผล													
รวม														

สำเนาถูกต้อง
Sw
(นางราศรี ชื่นหาญวิชัย)
เจ้าพนักงานการโฆษณาและประชาสัมพันธ์
ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
กองทันตสาธารณสุข สำนักอนามัย

ผู้รายงาน :
(นางสาธิตา อธิกุล)
ผู้อำนวยการกองทันตสาธารณสุข
สำนักอนามัย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี ตระหนักถึงความสำคัญในการดูแลสุขภาพช่องปาก
๒. เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี สามารถดูแลสุขภาพช่องปากของตนเองได้อย่างเหมาะสม
๓. เพื่อให้แกนนำชมรมผู้สูงอายุ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปากและการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุต้นแบบ

๓. เป้าหมาย

กิจกรรมที่ ๑ ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี (เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ) ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก ๓๐,๐๐๐ คน

กิจกรรมที่ ๒ แกนนำชมรมผู้สูงอายุ เข้าร่วมกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก จำนวน ๑๐๐ คน

๔. ลักษณะของโครงการ

- ๑) ประเภทโครงการ เป็นโครงการตามยุทธศาสตร์ต่อเนื่อง
- ๒) ความสอดคล้องหรือเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/แผน เป็นโครงการสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) แผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานครประจำปี ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย เป้าหมายที่ ๑.๖.๑ คนกรุงเทพฯ มีสุขภาวะทางกายและจิต มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ไม่มีภาวะเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และโรคจากการประกอบอาชีพ เป้าประสงค์ที่ ๑.๖.๑.๑ ส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดี มาตรการที่ ๔ ส่งเสริมทันตสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในสถานบริการและชุมชน

๓) รูปแบบการดำเนินโครงการ เป็นโครงการให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมาย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๓

กิจกรรมที่ ๑ ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมายที่มารับบริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกบริการทันตกรรมกทม. ๑ กทม. ๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ – กรกฎาคม ๒๕๖๓

กิจกรรมที่ ๒ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก จำนวน ๑ รุ่น ระยะเวลา ๑ วัน ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร ในเดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๓

๗. งบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๓ สำนักอนามัย งานทันตสาธารณสุข หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายโครงการคนกรุงเทพฯ รักฟัน (เพื่อเข้าสู่วัยสูงอายุฟันดี) ๑,๐๐๐,๐๐๐.-บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน (บาท)	กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง
กิจกรรมที่ ๑ ให้บริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากแก่กลุ่มเป้าหมายที่มารับบริการที่ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกบริการทันตกรรมกทม. ๑ กทม. ๒ โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ ชมรมผู้สูงอายุและในชุมชน	ค่าวัสดุฟลูออไรด์วานิช (๒๘๐หลอด)	๑๙๖,๐๐๐.-	ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการจัดงานหรือกิจกรรมของหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๕๔
	ค่าจ้างทำสื่อ(๓๐,๐๐๐ แผ่น)	๖๐,๐๐๐.-	
	ค่าจ้างทำชุดนิทรรศการ	๓๓,๔๐๐.-	
	ค่าแปรงชอกฟัน (๓๐,๐๐๐ ชุด)	๔๕๐,๐๐๐.-	
	ค่าไหมขัดฟัน (๕,๕๐๐ชุด)	๑๖๕,๐๐๐.-	
กิจกรรมที่ ๒ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก จำนวน ๑ รุ่น ระยะเวลา ๑ วัน ณ สถานที่เอกชนในกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๐๐ คน เจ้าหน้าที่ดำเนินงาน จำนวน ๑๕ คน วิทยากร ๖ คน	ค่าสมนาคุณวิทยากร -บรรยาย (ภาคเอกชน ๒ คน x ๑,๒๐๐ บาท x ๑ ชั่วโมง เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท) -อภิปราย (ภาคเอกชน ๔ คน x ๑,๒๐๐ บาท x ๔ ชั่วโมง เป็นเงิน ๑๙,๒๐๐ บาท)	๒๑,๖๐๐.-	ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม พ.ศ. ๒๕๔๑
	ค่าอาหารจัดไม่ครบทุกมื้อ (๑๑๕คน x ๖๐๐ บาท)	๖๙,๐๐๐.-	
	ค่าวัสดุ เครื่องเขียน อุปกรณ์	๕,๐๐๐.-	

๑๐.๒ การติดตามความก้าวหน้า ติดตามความก้าวหน้าจากรายงานทุกเดือน

๑๐.๓ การประเมินผลโครงการ

กิจกรรมที่ ๑

-จำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี ได้รับการตรวจ

สุขภาพช่องปากและฝึกทักษะการทำความสะอาดช่องปาก ตามเป้าหมาย

-ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และ ผู้ที่มีอายุ ๔๐-๕๙ ปี ที่ได้รับการฝึกทักษะการ
ทำความสะอาดช่องปาก มีทักษะในการทำความสะอาดช่องปากที่ถูกต้อง

กิจกรรมที่ ๒

-ประเมินจากจำนวนเครือข่ายแกนนำชมรมผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมสุขภาพช่อง
ปาก ที่เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ลงชื่อ.....*นางสาว อธิภา*.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาว อธิภา อธิภา)
ผู้อำนวยการกองทันตสาธารณสุข
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

ลงชื่อ.....*นาย ชรินทร์*.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นาย ชรินทร์ กิ่งนาค)
ผู้อำนวยการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด